

Utorak, 29. svibnja 2018.

P8_TA(2018)0211

Provđba instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013.

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. svibnja 2018. o provđbi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013. (2017/2088(INI))

(2020/C 76/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (¹),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (²),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), Uredbe (EU) br. 1306/2013 o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike, Uredbe (EU) br. 1307/2013 o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike, Uredbe (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i Uredbe (EU) br. 652/2014 o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reproduksijski materijal (³),
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Mladi poljoprivrednici: provđba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.” koju je naručio Resorni odjel B Europskog parlamenta – Strukturalna i kohezijska politika, predstavljenu 23. studenoga 2017. na sjednici COMAGRI-ja,
- uzimajući u obzir saslušanje na temu „Provđba mjera za mlade poljoprivrednike nakon reforme ZPP-a iz 2013.” održano 23. studenoga 2017.,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 10/2017 naslovljeno „Potporu EU-a mladim poljoprivrednicima potrebno je bolje usmjeriti kako bi se potaknula djelotvorna generacijska obnova”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. travnja 2017. naslovljenu „Aktualno stanje koncentracije poljoprivrednih zemljišta u EU-u: kako poljoprivrednicima olakšati pristup zemljištu (⁴),
- uzimajući u obzir studiju Europskog vijeća mlađih poljoprivrednika (CEJA) pod nazivom „Mladi poljoprivrednici od ključne su važnosti u okviru budućeg ZPP-a”, objavljenu 17. svibnja 2017.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija naslovljeno „Potpora mladim europskim poljoprivrednicima” (⁵),
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0157/2018),

(¹) SL L 347, 20.12.2013., str. 487.

(²) SL L 347, 20.12.2013., str. 608.

(³) SL L 350, 29.12.2017., str. 15.

(⁴) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0197.

(⁵) SL C 207, 30.6.2017., str. 57.

Utorak, 29. svibnja 2018.

- A. budući da je u EU-u samo oko 6 % od ukupnog broja upravitelja poljoprivrednih gospodarstava mlađe od 35 godina, dok ih je više od polovice starije od 55 godina, te da među državama članicama postoje velike razlike;
- B. budući da se te brojke nisu znatno izmijenile tijekom posljednjeg desetljeća, a postotak mlađih poljoprivrednika se smanjuje i starenje poljoprivrednog stanovništva postaje veliki problem; budući da se situacije generacijske obnove u poljoprivredi znatno razlikuju među državama članicama, zbog čega je potreban fleksibilan i diversificirani pristup;
- C. budući da se poljoprivrednim razvojem, koji se podupire u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), već više od 50 godina svugdje potiče širenje, koncentracija poljoprivrednih gospodarstava kao i snažna kapitalizacija proizvodnih sredstava, što je dovelo do toga da se neka gospodarstava teško mogu prenijeti na mlađe i/ili su im slabo dostupna zbog iznosa kapitala potrebnog za njihovo preuzimanje;
- D. budući da je starenje stanovništva koje se bavi poljoprivredom posebno izraženo u sektorima stočarstva, a ponajviše u sektoru ovčarstva i kozarstva, zbog postojećih ograničenja u vezi s ekonomskom profitabilnošću tih sektora;
- E. budući da se u razdoblju od 2007. do 2013. ukupan broj mlađih poljoprivrednika u EU-u smanjio s 3,3 na 2,3 milijuna te da se površina poljoprivrednih gospodarstava kojima upravljaju mlađi poljoprivrednici tijekom tog istog razdoblja smanjila s 57 na 53 milijuna hektara;
- F. budući da je, u svjetlu demografskih promjena kao što su depopulacija i starenje stanovništva u ruralnim područjima, nužno stvoriti perspektivu za poljoprivredu kao suvremen i atraktivan sektor kako bi se mlađe potaklo da se odluče postati poljoprivrednicima;
- G. budući da, kada je riječ o pristupu zemljištu, postoji stvarna konkurenca među poljoprivrednicima i mladima koji to tek žele postati, a katkad su u konkurentnom odnosu i mlađi i investicijska društva sada koja žele ulagati u poljoprivredu;
- H. budući da će u budućnosti biti ugrožen cijeli model poljoprivrednog razvoja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;
- I. budući da ZPP u tom pogledu ostaje nezamjenjiv;
- J. budući da generacijska obnova u okviru poljoprivrede ujedno proizlazi iz problematičnog pristupa mlađih tom sektoru, odlaska iz te djelatnosti sadašnje generacije kao i manjka mlađih koji se bave poljoprivrednim djelatnostima kojim se ugrožavaju gospodarska i socijalna održivost i rast ruralnih područja te samoodrživost EU-a u pogledu hrane i njegova sigurnost skrbe hranom; budući da je zadovoljavajuća gospodarska situacija prvi uvjet za postizanje privlačnosti sektora;
- K. budući da je najnovija reforma ZPP-a potvrdila i uvela niz alata koji se mogu kombinirati i prilagoditi nacionalnim situacijama u državama članicama, posebno kada je riječ o obveznim plaćanjima za mlađe poljoprivrednike u okviru prvog stupa (6,9 miliardi EUR za 180 000 mlađih poljoprivrednika) i mjerama kao što su potpora za pokretanje poljoprivredne djelatnosti, pristup financiranju i zajmovima ili mogućnost uspostave potprograma za mlađe poljoprivrednike (2,6 miliardi EUR), u okviru drugog stupa;
- L. budući sve države članice u Uniji nemaju pravu politiku za pokretanje poljoprivredne djelatnosti i ne upotrebljavaju sve alate koje im ZPP stavlja na raspolaganje da bi poduprle mlađe poljoprivrednike, a posebice se to odnosi na mjeru iz drugog stupa „pokretanje poslovanja za mlađe poljoprivrednike“;
- M. budući da mlađe žene koje preuzimaju odgovornost upravljanja poljoprivrednim poduzećem čine samo mali dio mlađih poljoprivrednika, no nisu homogena skupina i stoga imaju različite potrebe na početku karijere;
- N. budući da generacijska obnova mora biti jedan od ključnih prioriteta budućeg ZPP-a, zajedničkog političkog okvira za nacionalne strategije osmišljene po mjeri, te da je poticanje generacijske obnove neizostavan preduvjet za očuvanje poljoprivrede u cijeloj Europskoj uniji i održanje privlačnosti i vitalnosti ruralnih područja, posebno poticanjem raznolikosti poljoprivrednih gospodarstava i promicanjem održivih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;

Utorak, 29. svibnja 2018.

- O. budući da je utvrđeno da je pristup zemljištu jedna od glavnih prepreka za mlade i nove poljoprivrednike koja traje godinama i zahtijeva stvarna rješenja; budući da pristup zemljištu često posebno sprečava, s jedne strane, gubitak poljoprivrednih površina zbog prekrivanja tla, urbanizacije, turističkih i infrastrukturnih projekata, prenamjene i širenja dezertifikacije prouzročene klimatskim promjenama, a s druge strane koncentracija zemljišta; budući da špekulativne cijene stvaraju ozbiljne i sve više zabrinjavajuće probleme za nove i mlade poljoprivrednike u mnogim državama članicama; budući da se trenutačnim potporama, iako se njima omogućava pristup financiranju ili kapitalu, ne rješava najvažnije pitanje, a to je pristup zemljištu radi osnivanja novog poljoprivrednog gospodarstva;
- P. budući da su novi sudionici i mladi poljoprivrednici posebno ugroženi nestabilnošću cijena i da se usto suočavaju s poteškoćama u pristupu financiranju banaka ili drugim kreditnim programima zbog nedostatka finansijske imovine koju bi koristili kao jamstvo;
- Q. budući da bi potpora EU-a mladim poljoprivrednicima trebala biti ciljana kako bi se osigurala generacijska obnova i borba protiv smanjivanja broja i koncentracije gospodarstva;
- R. budući da unatoč mjerama potpore EU-a i dalje postoje izazovi povezani s pokretanjem poslovanja mladih poljoprivrednika i generacijskom obnovom u poljoprivrednom sektoru EU-a;
- S. budući da su među poljoprivrednicima početnicima žene češće identificirane kao glavni poljoprivrednik nego u poljoprivrednom sektoru općenito;
- T. budući da je demografska slika u nekim regijama EU-a vrlo neuravnotežena jer u njima živi mali broj mlađih ili ih uopće nema;
- U. budući da su mlađi i novi poljoprivrednici važan izvor inovacija i poduzetništva u poljoprivredi jer donose koristi kao što su uvođenje novih znanja ili tehnika, razvoj novih poslovnih modela usmjerenih na krajnje korisnike, razvoj održivijih poljoprivrednih sustava, razvoj novih organizacijskih modela (npr. zajednička poljoprivredna proizvodnja, prefinanciranje, skupna nabava usluga, ideja ili sadržaja (crowdsourcing)), povećanje broja veza između poljoprivrede i lokalne zajednice te prilagodba tradicionalnih znanja radi razvoja poslovnih inovacija (npr. zanatska proizvodnja hrane);
- V. budući da se veliki dijelovi planinskih regija suočavaju s posebnim poteškoćama zbog niže stope ulaganja, posebnih uvjeta i nepovoljnih topografskih obilježja, što mlađe ljudi obeshrabruje u tome da ostanu ili započnu poslovanje u tim regijama;
- W. budući da je stoga razmatranje fleksibilnijeg pristupa za nacionalna i/ili regionalna tijela preduvjet za odlučivanje o primjeni mehanizma „mladi poljoprivrednik“ u državama s takvim regijama;
- X. budući da su novi poljoprivrednici skloni vođenju manjih poljoprivrednih gospodarstava te stoga imaju poteškoća pri pristupu resursima po konkurentnim cijenama i proizvodnji potrebnih količina kako bi postigli ekonomiju razmjera;
- Y. budući da se 80 % subvencija ZPP-a raspoređuje na samo 20 % poljoprivrednih gospodarstava u EU-u, a njihova bi stvarna raspodjela mogla biti još više neujednačena jer se na temelju raspoloživih statističkih podataka ne može zaključiti ništa o vlasništvu i kontroli poljoprivrednih gospodarstava;
- Z. budući da se u Programu mlađih poljoprivrednika koji je 2015. pokrenulo Europsko vijeće mlađih poljoprivrednika poziva na: ostvarenje pristupa zemljištu i kreditima uz pomoć mjera javne potpore, donošenje propisa o suzbijanju nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom, donošenje mjera za smanjenje nestabilnosti prihoda mlađih poljoprivrednika i pružanje potpore ulaganjima i pristupu zemljištu kako bi se očuvalo i zaštitilo tlo, a mlađi poljoprivrednici optimalno koristili zemljište za proizvodnju hrane;
- AA. budući da su mlađi poljoprivrednici ključni za održivi, diversificirani i uključivi sektor poljoprivrede te da poticanje njihova pristupa može osigurati budućnost proizvodnje hrane te zaštitu okoliša i ruralnih krajolika;

Utorak, 29. svibnja 2018.

- AB. budući da je izrazita nestabilnost cijena poljoprivrednih proizvoda snažan odvraćajući faktor za osobe koje bi se željele početi baviti poljoprivredom, zbog čega se često usredotočuju na proizvodnju nišnih proizvoda sa sigurnijom profitnom maržom;
- AC. budući da zakonodavstvo EU-a poznaje pojmove „mladog poljoprivrednika” i „poljoprivrednika koji tek počinje obavljati poljoprivrednu djelatnost”;
- AD. budući da dolazi do sve veće koncentracije zemljišta; budući da se od 2005. do 2015. broj poljoprivrednih gospodarstava smanjio za oko 3,8 milijuna, dok se njihova prosječna veličina povećala za 36 %;
- AE. budući da je u Deklaraciji iz Corka 2.0 od 6. rujna 2016. izražena zabrinutost u pogledu ruralnog egzodusu i odlaska mladih te potreba da se poboljšanjem pristupa uslugama kao što su škole i bolnice, uključujući usluge za trudnice, širokopojasni internet i rekreacijske prostorije, zajedno s mogućnostima za stanovnike ruralnih područja da potiču poduzetništvo u tradicionalno ruralnim granama, kao i u novim gospodarskim sektorima osigura da ruralna područja i zajednice (ruralni krajevi, poljoprivredna dobra, sela i mali gradovi) ostanu privlačna mjesta za život i rad;
- AF. budući da generacijska obnova prije svega ovisi o stvarnoj volji izabranih političara (europskih i nacionalnih) i relevantnih stručnjaka u sektoru, posebno starijih poljoprivrednika; budući da ta volja znači i ambicioznu i koherentnu sveobuhvatnu politiku, koja danas zapravo ne postoji i koja će u sebi sjedinjavati alate ZPP-a i različite instrumente nacionalnih politika u različitim područjima kao što su zemljišta, financiranje, oblici poljoprivrednog gospodarenja i politike u vezi sa strukturom poljoprivrednih gospodarstava, oporezivanje, nasljedno pravo, mirovinski sustavi, obuka, itd.;
- AG. budući da se danas mladi poljoprivrednici u EU-u natječu u poljoprivrednom sektoru koji se rapidno razvija; budući da inovacije, istraživanje i precizna poljoprivreda imaju potencijal za poboljšanje poljoprivrednih prinsipa i istodobno omogućuju bolje upravljanje resursima;
- AH. budući da je broj zahtjeva ponesenih za mjeru koja se odnosi na ulazak mladih u poljoprivredu, koja je predviđena u okviru drugog stupa ZPP-a, u nekim državama članicama premašio vrijednost ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava predviđenih za programsko razdoblje 2014.–2020.;
- AI. budući da mladi poljoprivrednici, kao i svi ostali poljoprivrednici u EU-u, proizvode i stavljuju svoje proizvode na jedinstveno europsko tržište, a da pri tome nemaju jednake uvjete poslovanja i kreditiranja u svim državama članicama;
- AJ. budući da postoje inicijative kao što su „Mjere EU-a za pametna sela”;
- AK. budući da u ruralnim područjima treba zadržati stanovništvo, tj. mlađe radno aktivne osobe i starije ljude;

Preporuke

Proračun i pristup finansiranju

1. zalaže se za to da se u vidu nadolazeće reforme održi snažan ZPP jer bi to bio najvažniji poticaj za mlade koji žele pokrenuti poljoprivrednu djelatnost;
2. traži da se provedu nedavne odluke iz Uredbe (EU) 2017/2393 i da se potpora za „Program za mlade poljoprivrednike” nastavi pružati na temelju povećanja maksimalne razine nacionalnih finansijskih sredstava iznad 2 % za obvezna plaćanja iz prvog stupa i povećanja stope potpore iz drugog stupa kako bi se potaknula generacijska obnova; ističe da bi jačanje mjeru početne potpore za mlade poljoprivrednike (tzv. potpora za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima) trebalo uzeti u obzir u svakom budućem ZPP-u;
3. pozdravlja činjenicu da je u skladu s Uredbom (EU) 2017/2393 državama članicama omogućeno povećanje omotnice namijenjene mladim poljoprivrednicima iz prvog stupa, i to do 50 % unutar postojećih pragova (za razliku od prijašnjih 25 %); preporučuje da se produlji razdoblje u kojem poljoprivredno gospodarstvo može dobiti tu potporu kako bi se potaknula generacijska obnova; također pozdravlja odluku da se u okviru Uredbe (EU) 2017/2393 preispita ograničenje pristupa potporama predviđenima u okviru prvog stupa te da se sa sadašnjih pet poveća na deset godina od početka poslovanja;

Utorak, 29. svibnja 2018.

4. pozdravlja mogućnost za mlade poljoprivrednike predviđenu Uredbom (EU) 2017/2393 da dobiju potporu za ruralni razvoj za prvo poljoprivredno gospodarstvo, čak i u slučaju poljoprivrednih gospodarstava osnovanih zajedno s drugim poljoprivrednicima, bilo sa starijima od 40 godina u cilju veće smjene generacija, bilo s mlađim poljoprivrednicima umnožavanjem potpore;

5. ističe da instrumenti ZPP-a za mlade poljoprivrednike trebaju biti usmjereni na njihove posebne potrebe, uključujući ekonomiske i socijalne;

6. preporučuje da se potpora prilagodi i prema dobi mlađih poljoprivrednika i prema stupnju njihova obrazovanja;

7. pozdravlja stvaranje instrumenta za jamstva u poljoprivredi koji su Komisija i Europska investicijska banka (EIB) predložile u ožujku 2015. i koji bi mlađim poljoprivrednicima trebalo olakšati pristup kreditima; preporučuje da se pristup finansiranju poboljša s pomoću subvencioniranih kamatnih stopa na zajmove za nove poljoprivrednike, među ostalim i od privatnih finansijskih operatera, osobito provedbom finansijskih instrumenata za isplatu beskamatnih zajmove za ulaganja mlađih poljoprivrednika; poziva na bolju suradnju s EIB-om i Europskim investicijskim fondom radi poticanja stvaranja finansijskih instrumenata namijenjenih mlađim poljoprivrednicima u svim državama članicama;

8. smatra potrebnim promicati uspostavu novih oblika skupnog financiranja u poljoprivredi i onih koji se u EU-u već primjenjuju u području financiranja zemljišta, a koji se mogu kombinirati s tim novim finansijskim instrumentima;

9. preporučuje da banke i kreditne institucije poboljšaju procjenu kreditne sposobnosti poljoprivrednih poduzeća, među ostalim i razvojem finansijskih instrumenata predviđenih ŽPP-om;

10. preporučuje da se poveća dostupnost mogućnosti za mlade poljoprivrednike u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, uz potpore u okviru ŽPP-a, u pogledu sinergijskog osmišljavanja i provedbe finansijskih instrumenata u obliku zajmova, jamstava ili dioničkih fondova kako bi se mlađim poljoprivrednicima omogućio pristup finansijskim sredstvima; napominje da je snažni poslovni plan poljoprivrednog gospodarstva ključna sastavnica za dobivanje financiranja te smatra da se trebaju primjenjivati norme razboritog kreditiranja; ističe potrebu za posredovanjem za poljoprivrednike i stoga preporučuje da se potpore poprate kvalificiranim i neovisnim savjetodavnim uslugama;

11. ističe potrebu za boljim promicanjem Programa za mlade poljoprivrednike u državama članicama te poziva na bolju suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela kako bi se širile informacije o instrumentima potpore za mlade poljoprivrednike;

12. poziva Komisiju da predloži mjere potpore za ulaganja u pametnu poljoprivredu kako bi se poboljšao pristup mlađih poljoprivrednika tehnološkom napretku;

Administrativno postupanje u vezi s provedenim mjerama i njihovo pojednostavljenje

13. pozdravlja činjenicu da su reformom ŽPP-a za razdoblje 2014. –2020. uvedene nove mjeru za pomoć mlađim poljoprivrednicima u osnivanju poljoprivrednih gospodarstava; izražava zabrinutost da razina administrativnog opterećenja često onemogućuje usvajanje tih mjer; napominje da je opći dojam da je cjelokupna administracija za izravna plaćanja i mjeru programa ruralnog razvoja vrlo složena, posebno za nove poljoprivrednike koji nisu upoznati sa sustavom plaćanja; preporučuje da se poduzmu veći napor za pojednostavljenje postupaka i smanjenje razdoblja potrebnog za odobrenje plaćanja;

14. pozdravlja izmjene Uredbe (EU) 2017/2393 koje su usvojene kako bi se pružila potpora mlađima, poboljšao njihov pristup finansijskim instrumentima i predviđelo povećanje jedinstvenog iznosa plaćanja u sklopu prvog stupa;

15. poziva na sistematiziranje savjetodavne podrške, posebno za mlade koji ne dolaze iz ruralnih područja;

16. čestita Komisiji na njezinoj namjeri da ojača mjeru namijenjene generacijskoj obnovi u okviru predstojeće reforme ŽPP-a, ali smatra da bi te nove inicijative trebale biti popraćene dostatnim proračunskim sredstvima EU-a namijenjenima toj politici jer inače neće polučiti očekivani poticajni učinak;

Utorak, 29. svibnja 2018.

17. izražava žaljenje zbog nedostatka koordinacije između plaćanja za mlade poljoprivrednike i mјere potpore za pokretanje poljoprivredne djelatnosti, kojima upravljaju različita tijela vlasti;

18. poziva Komisiju da razvije cjelovitiji pristup koji bi omogućavao više sinergija između potpora iz prvog i potpora iz drugoga stupa te ističe da bi potpore iz drugog stupa trebale dodjeljivati sve države članice;

19. napominje da se većina novih poljoprivrednih gospodarstava nalazi u konkurentnom okruženju koje se brzo mijenja; preporučuje da se poljoprivrednicima u EU-u omogući veća fleksibilnost kako bi svojim poslovnim planovima odgovorili na promjene na tržištu; smatra da treba razmotriti promjene u pogledu obroka plaćanja;

20. napominje da države članice imaju mogućnost primijeniti dodatne instrumente u okviru obaju stupova ZPP-a i potiče one države članice s posebnim geografskim problemima, kao što su planinske regije ili u nekim slučajevima regije u nepopolnjem položaju, da razmotre uvođenje faktora množenja (npr. 2) kojim se pri dodjeli potpore mlađim poljoprivrednicima koji žele raditi u tim regijama uzima u obzir broj godišnjih žetvi ili raspon kultura koje se ondje mogu uzgajati kako bi se u takvim regijama potaknule aktivnosti u pokušaju suzbijanja demografskih problema;

21. napominje da nepoštene trgovачke prakse u lancu opskrbe hranom čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače predstavljaju ozbiljnu prijetnju stabilnosti poslovanja poljoprivrednika; poziva Europsku komisiju na donošenje adekvatne regulative na razini EU-a;

22. poziva države članice da predvide regulatorne promjene potrebne kako bi se potpore za mlade kad je riječ o njihovu uključivanju u poljoprivredni sektor i poboljšanju poljoprivrednih gospodarstava u nacionalnim zakonodavstvima svih država članica klasičirale kao bespovratna sredstva za početni kapital, a ne kao obična bespovratna sredstva;

23. priznaje da poljoprivrednici moraju zadržati kontrolu nad upravljanjem vlastitim zemljištem te da je za pravilno funkcioniranje poljoprivrednog gospodarstva nužno da ono bude neovisno i fleksibilno, kao i svi ostali oblici poslovanja;

24. ističe da plaćanja za mlade poljoprivrednike ne bi trebala kasniti nego trebaju biti periodična i predvidljiva kako bi se spriječilo njihovo zaduživanje, a time i ometanje njihovih projekata;

25. poziva na zauzimanje pristupa usmjerjenog na rezultate, kojim se potiče razvoj novih inovacija i bolje upravljanje resursima, čime se osnažuju motivirani mladi poljoprivrednici;

26. podsjeća na to da radi svoje gospodarske održivosti poljoprivredno gospodarstvo mora biti u mogućnosti proširiti se kako bi postiglo kritičnu veličinu u skladu sa stvarnim ekonomskim uvjetima na tržištu;

27. ustraje u tome da je potrebno voditi računa o razlicitosti teritorijā, posebno težih područja koja zahtijevaju njima prilagođenu potporu;

Pristup zemljištu i suprotstavljanje utrci za zemljištem

28. napominje da je pristup zemljištu jedna od glavnih prepreka za mlade i nove poljoprivrednike u EU-u te da je on ograničen zbog niske ponude zemljišta za prodaju ili zakup u mnogim regijama te zbog tržišnog natjecanja s drugim poljoprivrednicima, ulagćima i stambenim korisnicima, kao i zbog poteškoća u dobivanju finansijskih sredstava; smatra da bi trebalo nadalje proučiti okolnosti koje ograničavaju pristup zemljištu u svakoj državi članici; smatra da problem pristupa zemljištu pogoršava trenutačna struktura izravnih plaćanja, što može dovesti do većih troškova najma zemljišta i većih kupovnih cijena, iziskuje minimalno aktivno korištenje zemljišta te se u tom okviru dodjeljuju subvencije prvenstveno na temelju vlasništva nad zemljištem; smatra da se određeni poljoprivrednici, bilo da su vlasnici bilo zakupci zemljišta, obično nastavljaju baviti poljoprivredom kako bi i dalje mogli primati subvencije te u tu svrhu koriste pružatelje usluge kako bi povećali vrijednost svog zemljišta ili ga pak obrađuju u najmanjoj mogućoj mjeri; preporučuje povećanje razine aktivnosti, uzimajući u obzir nove poljoprivredne modele, potrebne prilikom dodjeljivanja plaćanja za subvencioniranje ostvarenja konkretnih rezultata (npr. stvarno vrijeme koje provedu radeći na svom gospodarstvu, uzimajući u obzir i nove inovacije, proizvodnja posebnih ekoloških ili socijalnih dobara), te preporučuje da se zabrani kombiniranje subvencija s isplatom mirovine, za što ne postoji nikakvo opravdanje;

Utorak, 29. svibnja 2018.

29. podsjeća na to da je za postizanje održive poljoprivrede potrebno da mladi poljoprivrednici mogu ulagati i kupovati poljoprivredno zemljište te dobivati nove ili rabljene strojeve i optimizirati svoje poljoprivredne tehnike;

30. podsjeća na to da zemljoposjednici moraju imati slobodu prodati svoju imovinu kome god žele i od Komisije traži olakšavanje prijenosa zemljišta, a posebno postupka nasleđivanja, kako bi se mladima olakšalo pokretanje poljoprivredne djelatnosti;

31. budući da je pristup zemljištu velik problem s kojim se suočavaju mladi poljoprivrednici i novi subjekti u poljoprivredi, poziva Komisiju i države članice na poduzimanje mjera za borbu protiv špekulacije poljoprivrednim zemljištima;

32. poziva Komisiju da uspostavi preporuke na razini Europske unije za poticanje aktivnih nacionalnih politika o pristupu zemljištu na temelju najboljih praksi;

33. poziva države članice da novim i mlađim poljoprivrednicima daju prioritet pri pristupu poljoprivrednom zemljištu potpunim korištenjem regulatornih instrumenata koji su u nekim državama članicama već uspješno provedeni, u skladu s Interpretativnom komunikacijom Komisije o stjecanju poljoprivrednog zemljišta i pravu Europske unije (⁹); u tom pogledu smatra da bi države članice mogle razviti instrumente kao što su zemljišne banke kako bi se dodatno olakšao pristup zemljištu i utvrdila neiskorištena zemljišta dostupna novim poljoprivrednicima;

34. smatra važnim izuzeće za mlade poljoprivrednike od aktualnog ograničenja od 10 % za zemljišna ulaganja koje je utvrđeno Delegiranom uredbom (EU) br. 480/2014 od 3. ožujka 2014. o strukturnim fondovima i smjernicama o državnim potporama;

35. traži da se potpore u većoj mjeri usmjeravaju u izolirana područja, područja s malim brojem stanovnika ili područja u kojima je najviše prisutna nedovoljna generacijska obnova;

36. traži od Komisije da podrži razmjenu najboljih praksi u pogledu pristupa zemljištu u državama članicama;

37. traži od Komisije da provede evaluaciju o tome koliko otkup zemljišta i poljoprivrednih gospodarstava od strane osoba koje nisu stanovnici EU-a izravno, odnosno neizravno utječe na raspoloživost i cijene zemljišta;

38. predlaže da u okviru svojih nacionalnih politika države članice potiču savjetodavne službe u području poljoprivrede i upravljanja gospodarstvima na podupiranje i olakšavanje zemljišne mobilnosti i planiranja nasleđivanja;

39. traži od država članica da uvedu potporu za prijenos gospodarstava namijenjenu upraviteljima poljoprivrednih gospodarstva starijima od 55 godina koji nemaju nasljednika i koji se, kada dođe vrijeme umirovljenja, mogu zateći u prekarnim uvjetima, pod uvjetom da cijelo svoj gospodarstvo ili jedan njegov dio prenesu na jednu ili više mlađih osoba;

40. potiče države članice da uspostave mehanizme kojima će se zajamčiti zajedničko vlasništvo nad poljoprivrednim gospodarstvima uz posvećivanje posebne pozornosti mlađim ženama kako bi se zajamčilo ostvarivanje njihovih prava;

41. smatra da se definicijom aktivnog poljoprivrednika ne smiju stvoriti dodatna administrativna opterećenja uz ona opterećenja koja proizlaze iz posljednje reforme niti ograničiti pristup mlađih poljoprivredničkim nametanjem pretjeranih uvjeta;

42. napominje da u mnogim državama članicama generacijsku obnovu i pristup mlađih poljoprivrednom zemljištu otežava kasno nasleđivanje; smatra da u aktualnom ZPP-u nisu više predviđeni poticaji za starije poljoprivrednike da prenesu svoje poslovanje na mlađe generacije; preporučuje da se ponovno razmotri provedba mjera kojima bi se motiviralo starije vlasnike da svoja poljoprivredna gospodarstava prenesu na mlađe poljoprivrednike, kao što su „program napuštanja poljoprivrednih djelatnosti” i drugi poticaji za umirovljenje, da bi se izbjegla koncentracija zemljišta u rukama susjednih poljoprivrednih gospodarstava; ističe potrebu za pravnim strukturama kao što je oblik skupne poljoprivrede „Groupements Agricoles d'Exploitation en Commun”, koji mlađima može omogućiti zajedničko pokretanje poljoprivredne djelatnosti i olakšati prijenos gospodarstava među više različitih generacija;

43. poziva Komisiju i države članice da stimuliraju korištenje mogućnostima u okviru ruralnog razvoja kako bi se pružila podrška novim aktivnostima čiji je cilj poticanje mobilnosti zemljišta, kao što su zemljišne banke, inicijative za pronalaženje obradivih zemljišta za poljoprivrednike i druge inicijative koje se promiču na lokalnoj razini kako bi se potaknuo pristup zemljištima za nove poljoprivrednike;

(⁹) SL C 350, 18.10.2017., str. 5.

Utorak, 29. svibnja 2018.

44. smatra kako mladi poljoprivrednici na cijelom prostoru Unije trebaju imati pristup kreditima pod istim uvjetima i kamatnim stopama koja se ne bi smjela razlikovati; u tom smislu poziva Komisiju da s Europskom investicijskom bankom uspostavi odgovarajuće mјere potpora i linije kreditiranja mladih poljoprivrednika;

45. poziva na promicanje novih modela suradnje između generacija poljoprivrednika s pomoću partnerstva, osnivanja zadruga za zajedničko korištenje strojeva, dugoročnog leasinga i drugih dugoročnih rješenja, mehanizama surađnje između gospodarstava (farm-to-farm) i sredstava za nacionalne ili regionalne organizacije koje sudjeluju u promicanju i olakšavanju posredovanja između mladih i starih poljoprivrednika (kao što su usluge zemljišne mobilnosti);

46. ukazuje da se većim i jačim organizacijama poljoprivrednika, putem osnivanja zadruga i udruživanjem u organizacije proizvođača u sektorima koji su na europskoj razini regulirani Uredbom o zajedničkoj organizaciji tržišta (ZOT), može doprinijeti većim dohotcima od poljoprivredne aktivnosti i zaštiti dohodak poljoprivrednika, osobito mladih poljoprivrednika, podržavanjem proizvodnih odluka i isticanjem karakteristika ruralnih područja; dodaje da će se strukturnom reformom organizacija proizvođača, kako bi se povećalo njihovu odgovornost, snagu i učinkovitost, te većom razinom udruživanja učinkovito doprinijeti zaštiti razine dohotka u tom sektoru, a s vremenom i njezinu povećanju;

47. napominje da postoji razlika u generacijskoj obnovi unutar obitelji i onoj s novim poljoprivrednicima; smatra da strukovno ospozobljavanje i tečajevi moraju biti prilagođeni osobama koje namjeravaju preuzeti obiteljska poduzeća ili planiraju započeti novi posao, u skladu s njihovim potrebama;

48. ističe da mlade žene treba poticati da preuzmu odgovornost za upravljanje u poljoprivredi te im treba pružiti odgovarajuću potporu u pogledu pristupa zemljištu, kreditiranja i dodatnog poznавanja propisa;

49. smatra da izbor za reguliranje pristupa poljoprivrednim površinama i određivanje poticajnih mјera ili ograničenja u tu svrhu pripada državama članicama, posebice u cilju borbe protiv jagme za zemljištem u EU-u i poticanja mladih poljoprivrednika na pokretanje poljoprivredne djelatnosti;

50. poziva Komisiju da zajedno s državama članicama i dionicima nastavi s radom na nedavno donesenoj komunikaciji o sustavu kriterija za tržište zemljišta kako bi se pobrinula da se zakonodavstvom EU-a zaista osiguravaju jednaki uvjeti za sve potencijalne kupce zemljišta, uključujući i pozitivnu diskriminaciju u korist poljoprivrednika u EU-u, te kako bi državama članicama u kontekstu četiri temeljna sloboda bilo potpuno jasno koje su mјere regulacije tržišta zemljišta dopuštene da bi se poljoprivrednicima omogućilo da lakše dođu do zemljišta za poljoprivredne i šumarske namjene; poziva Komisiju da obustavi postupak zbog povrede prava koji je u tijeku u cilju procjene usklađenosti zakona država članica o prodaji poljoprivrednih zemljišta s pravom EU-a dok se ne objavi finalna verzija komunikacije s prethodno spomenutim kriterijima;

51. smatra potrebnim da se u nacionalnim politikama koje se odnose na zemljište, urbanističko planiranje i planiranje uporabe zemljišta (prometna infrastruktura itd.) uzmu u obzir pojave neučinkovite uporabe zemljišta i napuštanja zemljišta kako bi se ona ponovno rabila u poljoprivredne svrhe i kako bi ih više bilo na raspolaganju mladim poljoprivrednicima za pokretanje djelatnosti;

52. pozdravlja Interpretativnu komunikaciju Komisije o stjecanju poljoprivrednog zemljišta i pravu Europske unije, ali ističe da se njome ne odražava dovoljno način reguliranja kupnje udjela koju provode korporativne skupine koje često posluju izvan nacionalnih granica; poziva Komisiju da u tom pogledu ažurira Komunikaciju;

53. ističe važnost koherentnosti između lokalnih i nacionalnih mјera te mјera EU-a za mlade poljoprivrednike; poziva države članice da olakšaju generacijsku obnovu, primjerice zakonima o naslijđivanju i oporezivanju, propisima o pristupu zemljištu, prostornim planiranjem i strategijama naslijđivanja poljoprivrednih gospodarstava;

54. poziva države članice da ženama olakšaju pravedan pristup zemljištu kako bi ih se potaknulo da se nastane u ruralnim područjima i imaju aktivnu ulogu u poljoprivrednom sektoru;

55. poziva Komisiju da financira studiju o aktualnom stanju koncentracije zemljišta u EU-u, kojom će se uzeti u obzir fenomen korporativnih skupina s društвima kćerima koje stječu i kontroliraju zemljište kupnjom udjela (share deals) te kojom će se analizirati rizici koncentracije zemljišta, ne samo u pogledu pristupa zemljištu za mlade i nove poljoprivrednike nego i u pogledu sigurnosti opskrbe hranom, zapоsljavanja, okoliša, kvalitete tla i ruralnog razvoja općenito;

Utorak, 29. svibnja 2018.

56. smatra da je neophodno da EU donese pravne propise o kvaliteti zemljišta, koja se i dalje pogoršava zbog neprimjerenog poljoprivrednog razvoja; ističe da taj pad u kvaliteti utječe na tržište i cijenu zemljišta, ali i smanjuje proizvodni kapacitet zemljišta koja se prenose na buduće generacije mlađih poljoprivrednika;

57. primjećuje da se trenutačnim sustavom plaćanja u okviru ZPP-a, a posebno proizvodno nevezana plaćanja, ne promiče prijenos zemljišta i ne štiti na odgovarajući način mlađe poljoprivrednike od nestabilnosti poljoprivrednih cijena kojima su oni, naravno, više izloženi zbog toga što tek započinju poslovanje i nemaju dovoljno praktičnog iskustva ili su im pak na raspaganju samo ograničeni finansijski instrumenti;

Ospozobljavanje, inovacije i komunikacija

58. napominje da postoji potreba za modernizacijom i većim vrednovanjem strukovnog obrazovanja koje se nudi u ruralnim regijama, uz aktivno sudjelovanje nacionalnih savjetodavnih službi; smatra da bi pristup Europskom socijalnom fondu trebalo olakšati, a sredstva za strukovno ospozobljavanje u ruralnim područjima povećati;

59. ističe najnoviju inicijativu EU-a, Europske snage solidarnosti, kojom se stvaraju mogućnosti za mlade da volontiraju ili rade na projektima u području prirodnih resursa te u različitim područjima, kao što su poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo;

60. preporučuje promicanje uključivanja tih mlađih u zadruge, u kojima će automatski na raspaganju imati važne savjete o stavljanju na tržište, proizvodnji i drugim aspektima povezanim sa svojim poljoprivrednim gospodarstvom;

61. ističe potrebu za revidiranjem kriterija u cilju pružanja potpore integraciji mlađih u društvo nad kojim nemaju nadzor, pri čemu primljena potpora mora biti razmjerna važnosti mlađe osobe u tom društvu;

62. poziva Komisiju i države članice da ponude više prilika za ospozobljavanje i savjetovanje potencijalnih i već potvrđenih mlađih poljoprivrednika, uključujući vještine potrebne za pokretanje poduzetničke aktivnosti u poljoprivrednom sektoru te poljoprivredne, tehnološke i poduzetničke vještine kao što su marketing, umrežavanje, komunikacija, inovacije, multifunkcionalnost i diversifikacija te finansijska stručnost;

63. poziva Komisiju i države članice da ponude više prilika za ospozobljavanje i povećaju broj prilika i poticaja za međunarodnu mobilnost; potiče osnivanje programa sličnog Erasmusu i povezanog sa strukovnim ospozobljavanjem radi poboljšanja vještina i iskustva mlađih poljoprivrednika, među ostalim u pogledu novih tehnologija i novih poslovnih modela, te omogućavanja efikasnog i učinkovitog prijenosa znanja;

64. smatra da je važno poticati širenje mreža europskih istraživača, stručnjaka, rukovoditelja i mlađih poljoprivrednika koji žele identificirati nove modele gospodarskog razvoja u cilju pronaleta inovativnih rješenja za društvene i tržišne potrebe koje proizlaze iz novih poljoprivrednih poduzeća;

65. poziva Komisiju i države članice da mlađim i novim poljoprivrednicima stave na raspaganje informacije o inovativnim i nekonvencionalnim pristupima koji su najprikladniji za osnivanje novog poljoprivrednog gospodarstva, kao što su razvoj novih poslovnih modela usmjerenih na krajnje korisnike, razvoj održivijih poljoprivrednih sustava, razvoj novih organizacijskih modela (npr. zajednička poljoprivredna proizvodnja, pretfinanciranje, skupna nabava usluga, ideja ili sadržaja (crowdsourcing)), povećanje broja veza između poljoprivrede i lokalne zajednice te prilagodba tradicionalnih znanja radi razvoja poslovnih inovacija (npr. zanatska proizvodnja hrane);

66. kako bi se smanjio broj poduzeća koja prestaju poslovati, poziva na primjenu mehanizma za praćenje ili savjetovanje poduzeća u cilju pružanja daljnje potpore mlađima u donošenju odluka, barem tijekom prvih triju godina djelovanja njihova poduzeća;

67. poziva Komisiju i države članice da potiču inicijative poput one francuske pod nazivom „Demain je seraï paysan”, čiji je cilj promicanje poljoprivredne struke među mlađima i pružanje svih informacija koje su im potrebne za ospozobljavanje i pokretanje dje latnosti;

Utorak, 29. svibnja 2018.

68. smatra da je važno stvoriti okruženje povoljno za inkorporiranje mladih u poljoprivrednu djelatnost uz pomoć kolektivnih i solidarnih struktura kao što su oblik skupne poljoprivrede „Groupements Agricoles d'Exploitation en Commun”, zadruge za zajedničko korištenje poljoprivrednom opremom, zadruge za preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda, skupine za zajedničko korištenje radne snage, osiguravanje zamjene za radnu snagu na gospodarstvima, skupine za samopomoć, poljoprivredne savjetodavne službe i inovacijske skupine, udruženja poljoprivrednika i potrošača te mreže koje spajaju poljoprivredne i nepoljoprivredne aktere (LEADER), itd.; ističe da ti oblici organizacije omogućuju razmjenu iskustava, savjeta i određenih troškova, što uvelike doprinosi proračunu i prihodima mladih koji često moraju ulagati velika finansijska sredstva kada pokrenu poljoprivrednu djelatnost;

69. napominje da se mladi u ruralnim područjima ne smiju diskriminirati u pogledu ponuđenih usluga i infrastrukture (npr. pristup širokopojasnoj brzoj mreži, školama i dječjim vrtićima, cestama itd.) u odnosu na mlade koji žive u urbanim centrima; stoga je potrebno osigurati da u ruralnim područjima mladi poljoprivrednici mogu razviti svoja poljoprivredna gospodarstva i uzdržavati svoje obitelji;

70. poziva na poticanje poduzetničkog duha i inicijativa žena, posebno promicanjem vlasništva žena, kao i mreža mladih i novih poljoprivrednica i poduzetnica, te na uvođenje odredbi u finansijskom sektoru radi olakšavanja pristupa poslovnih žena iz ruralnih područja ulaganjima i kreditima, što bi im omogućilo razvoj poslovanja od kojeg mogu stvoriti stabilne životne uvjete;

71. smatra da se generacijska obnova temelji na atraktivnosti poljoprivredne struke, prije svega na njezinom kapacitetu za ostvarivanje prihoda onima koji žele živjeti od poljoprivrede; ističe da, kako bi poljoprivreda bila održiva, ZPP-om se treba omogućiti minimalna kontrola tržišta, pogotovo kada tržišta ne funkcioniraju dobro i stvaraju krize; naglašava da sadašnja deregulacija tržišta negativno utječe na razvoj poljoprivrede, odvraća mlade od bavljenja poljoprivredom i ozbiljno utječe na mlade poljoprivrednike koji su već pokrenuli poljoprivredna gospodarstva i nalaze se u velikim dugovima zbog početnih ulaganja;

Javne usluge

72. smatra da će razvoj suvremenih agroekoloških poljoprivrednih praksi i novih poslovnih modela učiniti poljoprivredu privlačnjom za mlade poljoprivrednike; ističe da mladi poljoprivrednici moraju biti obučeni i stručno osposobljeni za najnovije tehnologije, posebno kako bi mogli rješavati postojeće i buduće probleme povezane s okolišem; ističe da je potrebno podržati inovativne i nekonvencionalne pristupe kao što su agroekologija, novi poslovni modeli usmjereni na krajne korisnike, digitalne poljoprivredne tehnologije i pametna rješenja te apelira na Komisiju da zajamči da se to odražava u budućem ZPP-u;

73. napominje da mladi poljoprivrednici imaju veliki potencijal za inovacije i diversifikaciju jer često imaju više vještina i sposobnosti upravljanja te su skloniji ulasku na nova tržišta, uvođenju novih metoda proizvodnje i najboljem mogućem iskorištanju tehnološkog napretka u poljoprivrednom sektoru, čime se posebno može pomoći u rješavanju ekoloških izazova u području poljoprivrede; stoga smatra da je nužno dati odlučnu potporu mladima koji žele uvesti inovativne proizvodne postupke i tehnike, kao što su sustavi precizne poljoprivrede i očuvanja, s ciljem poboljšanja isplativosti i ekološke održivosti poljoprivrednog sektora; poziva Komisiju da pokrene istraživanje o uporabi tehnologija i poljoprivrednih praksi koje će omogućiti održivu poljoprivredu uz nisku stopu učinka na okoliš; naglašava da su otvaranje i očuvanje novih radnih mjesta, potpora inovacijama i digitalizacija u području strukovnog osposobljavanja u poljoprivredi neophodni za konkurentnost poljoprivrede u EU-u;

74. ističe da je poljoprivrednicima potreban pristup infrastrukturi, cjenovno dostupnim i visokokvalitetnim javnim strukturama i uslugama, kao što su zdravstvena skrb, obrazovanje, brza širokopojasna mreža, pomoć, osposobljavanje, kulturne usluge, poštanski uredi, javni prijevoz i bolje ceste; napominje da je mladima koji žive u ruralnim područjima potrebno zajamčiti iste uvjete i životni standard koji uživaju mladi u gradovima kako se ne bi dodatno povećale depopulacija ruralnih područja i teritorijalne podjele;

75. poziva Komisiju i države članice da se čvrsto obvežu na uspostavu izravnih marketinških kanala kojima se mladim poljoprivrednicima omogućuje da prodaju svoje proizvode na lokalnim tržištima na održiviji način i uz veću korist;

Utorak, 29. svibnja 2018.

76. ističe da je potrebna smjena generacija za održiv nastavak razvoja malih poljoprivrednih gospodarstava i ruralnih područja u Europi;

77. poziva Komisiju da izradi program ruralnog razvoja, koji mora obuhvaćati usklađene mjere iz raznih europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih politika ruralnog razvoja;

78. ističe da su za ZPP potrebni pametni pristupi jer ta nova rješenja čine ruralni način života i sela privlačnim za mlade;

Mjere suzbijanja depopulacije u ruralnim područjima

79. smatra da je mladim poljoprivrednicima potrebno pružiti dugoročnu perspektivu kako bi se sprječilo iseljavanje iz ruralnih područja, te stoga poziva Komisiju i države članice da razmotre nove inicijative kako bi se u ruralnim područjima zajamčila uspostava dostačne infrastrukture za pružanje potpore novim poduzetnicima i njihovim obiteljima;

80. s tim u vezi preporučuje da se razmisli o usklađivanju mjera iz programa ruralnog razvoja i prvog stupa ZPP-a, mjera kohezijske politike EU-a i mjera na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u cilju povećanja njihove učinkovitosti;

81. podsjeća da se inovacije ne odnose samo na poljoprivredne tehnike i nove strojeve već i na razvoj novih poslovnih modela, uključujući alate za marketing i prodaju, izobrazbu te prikupljanje podataka i informacija;

82. poziva Komisiju da u okviru predstojeće reforme ZPP-a izravna plaćanja usmjeri na mala gospodarstva i agroekološku poljoprivodu jer će to iznimno koristiti mlađim i novim poljoprivrednicima;

83. ističe da bi ruralna područja trebala imati i usluge kojima se ublažavaju pritisci poljoprivrede, kao što je stručno savjetovanje, financijsko savjetovanje i savjetovanje o upravljanju poljoprivrednim gospodarstvima;

84. ističe da je potrebno osigurati širokopojasne veze u ruralnim i udaljenim područjima; pozdravlja različite inicijative u području „pametnih sela“, čiji krajnji cilj mora biti stvaranje novih mogućnosti zapošljavanja i omogućivanje zapošljavanja za mlade osobe u ruralnim područjima, u obliku dodatnih aktivnosti na poljoprivrednim gospodarstvima ili nepoljoprivrednih djelatnosti (socijalna skrb, mobilnost, zdravstvena skrb, turizam, energija); smatra da će radi stalnog povećanja produktivnosti u poljoprivredi i pada cijena poljoprivrednih proizvoda biti sve teže ostvariti dovoljno prihoda od osnovnih poljoprivrednih djelatnosti, posebice na manjim poljoprivrednim gospodarstvima;

85. smatra da u okviru svake uspješne strategije generacijske obnove i podupiranja mlađih poljoprivrednika treba zauzeti holistički pristup kako bi se mlađim poljoprivrednicima olakšao pristup zemljištu, financiranju, savjetodavnim uslugama i osposobljavanju, te treba uzeti u obzir međugeneracijsku obnovu u korist mlađih i starijih poljoprivrednika; ističe da bi to poljoprivedu, koja je od ključnog značaja za čovječanstvo, trebalo učiniti privlačnim zanimanjem za mlađe poljoprivrednike i društvo u cjelini;

86. primjećuje da su snažna potpora mlađim poljoprivrednicima i razvoj novih gospodarskih aktivnosti u poljoprivrednom sektoru EU-a neophodni za budućnost ruralnih područja te da ih treba poticati u okviru novog ZPP-a nakon 2020.;

Okoliš i održivost

87. poziva Komisiju da zajamči veću dosljednost među mjerama u području okoliša i da osigura njihovo usklađivanje; podsjeća da su mlađim poljoprivrednicima potrebne jasne mjere koje je lako provesti;

88. smatra da je za održavanje naseljenosti ruralnih područja i osiguranje slične razine životnog standarda ruralnog stanovništva u usporedbi s gradskim područjima pod hitno potrebno ukloniti regulatorne i administrativne prepreke kako bi se vlasnicima poljoprivrednih gospodarstava omogućilo obavljanje dodatnih poljoprivrednih i nepoljoprivrednih aktivnosti, prije svega u sektoru socijalne sigurnosti, zdravstva, turizama, mobilnosti starijih osoba i energetike, čime bi se poljoprivrednim djelatnicima i njihovim obiteljima omogućila primjerena visina primanja i smanjio rizik od iseljavanja iz ruralnih područja;

Utorak, 29. svibnja 2018.

89. traži novi dijalog s društvom o budućnosti poljoprivredno-prehrabnenog sektora kako bi se stvorila realna slika poljoprivrede djeplatnosti i poboljšalo znanje o struci poljoprivrednika te proizvodnji hrane;

Ostalo

90. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere kojima će se osigurati prihodi poljoprivrednika u kontekstu raznih klimatskih, zdravstvenih i ekonomskih rizika te će se na taj način povećati otpornost poljoprivrednih gospodarstava, posebno uvođenjem novih alata za upravljanje rizikom i jačanjem postojećih alata;

91. skreće pozornost na posebna obilježja najudaljenijih regija EU-a, čija se jedinstvena ekološka, klimatska i zdravstvena situacija uvelike razlikuje od europskog kontinenta te stoga, u skladu s člankom 349. UFEU-a, poziva da se tim regijama i njihovim posebnim potrebama i prednostima posveti veća pozornost u provedbi i izradi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike, među ostalim i u pogledu pristupa financiranju;

92. ističe da bi mala i obiteljska gospodarstva koja posluju u otežanim uvjetima i traže dodatni izvor zarade trebalo još više podupirati, npr. financiranjem savjetodavnih usluga ili inovativnih poslovnih modela;

93. preporučuje da se u pogledu generacijske obnove mora uzeti u obzir i međugeneracijska obnova u korist mlađih i starijih poljoprivrednika; napominje da je važno da poljoprivrednici izrade plan nasljedivanja poljoprivrednog gospodarstva i da se osigura prijelazna naknada kojom bi se to nasljedivanje olakšalo;

o

o o

94. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, Revizorskom sudu te vladama i parlamentima država članica.
